

Item a' cado casu, quemadmodu' supra diximus, quamuis aliqui a' catione potius nominatam uelint. a' qua fit diminutivum casula. Et casaria dicta est mulier, quae casam custodit. Item a' cado casu frequentativum. Et ab eo aliud frequentativum casito, de quibus superius diximus. Et casibundus, crebro cadens. Et caducor, praecipitor. V arro. Et frigidum nimbo aqua iacta caducatur uentis pertinere aquantiles querquedulae natantes. ubi obiter notandum est querquedulas anaticulas esse paruas, i' aqua ferè uiuentes, quae uulgo etiam ita uocantur, a' uoce ita dicitur. Et caducum, quod momentaneum est, non perpetuum. Item caducum mortuum. Virg. Belloq; caduci Dardanide. hinc caduca auspicia dicebantur, cum aliquid in templo exadebat, ueluti uirgæ manu. Et caduca hereditas, cum heredes ceciderunt, unde qui huiusmodi hereditatem accipiunt, uocantur caducatrij. Et caduer, corpus mortuum. Et caduum, quod per se cecidit, unde cadina poma appellamus, quae non sunt manu collecta, sed sua sponte in terram cecidere. Item folia cadina, quae per se ex arboribus cadunt. Plyn. colligi mala post æquinoctium autumnale, cadina se parari stramentis. storij, paleis uel sterni. Idem, cætera mala folijs siculis, praeterquam caduis singula conuolui. Et caduceum, ut quidam putant, quod cadere faciat contentiones, atq; certamina. a' quo caducator, de quibus superius diximus. Et caducor, uulgo morbus comitalis, quod cadere hominem faciat. Et stilladium, ac stiriadium, de quibus supra diximus, qd stillam cadunt. Et cecida, quasi cito cadens. V iuit enim rore, et cito deficit. Casinar quoq; a' cadendo deductum nonnulli uolunt, sed hoc Osorum lingua senem significat. cadurcum uero tentorium est, quo merces teguntur. praeterea composita. a' cado sunt acido, quod proprie significat euenio. a' quo fit acidem, oppositum substantia, quod dialectici de finium, quod adest, et abest praeter subiecti corruptionem. iurisconsulti acido uisurpant pro eo, quod e' morior, quemadmodum simplex quoq; eius accipi supra memorauimus. Vnde si quis in testamento ita scripserit. siquid filio meo aciderit, Dana seruus meus liber esto. Idem e', ac si dicere tur, si filius meus mortuus fuerit. occido penultima correpta, modo obuenio, Vnde occasio dicta est opportunitas temporis casu proueniens, modo iterimor. a' quo occasus, interitus. Aliquando cado, unde occidere sol dicitur, quia cadere uidetur, dum mergitur. Et occasus uersio solis in oceano. uel per metaphoram occidere sol, hoc est mori dicitur, dum mergi uidetur, quemadmodum e' contrario oriri, dum uidetur surgere. ab hoc etiam occiduum derivatur, quod occidit. Et occidens substantiuum plaga, in quo sol occidit. Vnde Et occidentalis plaga appellatur. decado nota significatio nis. a' quo decadium eiusdem significationis, cuius est occiduum. Laberius, decidia folia pandit. ex cado modo cado. Virg. Exaderat puppi. Hinc exadium, et excidio, de quibus superius diximus, quamuis aliqui a' cedendo potius haec deducta existimant. modo in obliuionem uenio, Idem. Nec dum etiam causa irarum, seuq; dolores exaderant animo. Plyn. Subijt autem mihi, quod anno ante exaderat. pro cado, cado. pro cumbob. incido, cado. recido, rursum cado. a' quo recens, nouum, hoc est quod nuper accidit. Vnde recentior. recentissimus. Et aduerbia recenter. recentius. recentissime. Cicero. Horum recentiorum nunquam dictum ab ullo, quod sciam. Item aduerbium recens. Pluu. Qui recens ex agro uenerat. Et recente uerbum, renouo. cuius passiuum est recentor. Accus. Iam iam albicat, ac recentatur comune lumen hominibus. cõcado, cado. morior. O QUANTVM EST SVBITIS CASIBVS INGENIVM. Sententia est Thucydidis. subita ingenium excitant. QUANTVM INGENI-

VM. Quantum naturalis sapientiae, ut supra diximus. SVBITIS. Repentinis, impraeditatis.

DE CARPOPHORO EPIGRAMMA. XV.

SVMMA TVAE. Blanditur Domitiano in laudando Carpophoron, qui uenator excellentissimus fuit, et ob id atrissimus principis ordo est. aper fuscus, qui fuit summa gloria tua famae o Meleager quanta portio est famae Carpophori: quasi dicat paruula quaedam particula est gloria eius, cum ille aprum tantum interfecerit. hic uero et Vrsum, et Leonem, et Pardum. MELEAGRE. Meleager. nam in recto et Meleager, et Meleagrus dicitur. Ouidius. Donec Meleagrus, et una lecta manus iuuenum. Meleager filius fuit Oenei regis Aetoliae ex Althea coniuge, quem cum Althea peperisset, animaduertit tres paruas iuxta ignem sedentes, lanamq; colo trahentes, quae cum forte stypitem i' igni admo- uissent, iudiciae sunt uerba haec proferre. O nunc nate erit, aqua tibi cum stypite uita. quapropter illis mox discedentibus Althea stypitem ex igne subtraxit, et ne ueretur, diligenter seruauit. Meleager uero creuit robore, ac uiribus corporis praestans. inter haec Oeneus, cum omnibus dijs sacrificia pro susceptis frugibus fecisset, solam Dianam inhonoratam reliquit, siue ille oblitus huius deae fuerat, siue ita putauerat agendum. ob hoc irata dea terribilem fetis, ac dentibus immisit aprum, qui prouinciam Oenei omnem uastaret. hic et alia damna infererebat innumera, et arbores radicitus euellens cum ipsis pomis in terra prosternebat. cecidit praeterea pecudes, atq; armenta, nec canes, neq; pastores esse adiumento poterant, cum ipsi quoq; homines ferae immanitatem formidabant, uix se intra tecta tutos putantes. sed tandem Meleager in ferae perniciem, et canes, et praestantissimos quoq; uiros e' finitimis urbibus conuocauit, inter quos et Atalantis filia Iasij filij Abantis Arguorum regis, a' quo Iasis dicta, uenit, uirgo et forma, et corporis uiribus praestans, quae prima aprum sagitta uulnera uit, huius amore captus est Meleager, qui tandem feram confecit, et illius caput, ac fetosum tergum Atalantidi, quasi praemij partem consorti laudis dedit. Cuius rei inuidia permoti alij, praesertimq; duo auunculi eius, cum uirapere a' uirgine apri exuias conati essent, a' Meleagro interfecti sunt. Calydones ob mortem apri laetitia elati sacra dijs fecere dona pro more patrio templis inferentes, inter quos Althea quoq; cum ob necem ferae, et filij gloriam letabunda incederet, postquam de caede fratrum allatus ei est nuntius, in furorem acta, stypitem tandiu seruatum flammis iniecit, quo ardente pariter et Meleager intestinis flammis exuri uisus est. sunt qui cum tradant Parthenopeum filium ex Atalantide suscepisse, qui cum Adrasto aduersus Thebas profectus in bello desyderatus est, hunc alij non Meleagri, et Atalantidis, sed Menalippes, et Martis filij fuisse existimant. miru' est Ouidiu' haec Cenei filia scripisse cum Cenei filia Atalantia cõster uocata fuisse cursu i' signe, quae ab hoc Ceneia dicta est. Ouid. T alia dicetè molli Ceneia uultu aspiciat. APER FVSVS. Aper a' te prostratus. tres apri inter portenta a' poetis numerantur. Erymanthius, siue Arcadicus, quem Hercules peremit. Olympius, in cuius uenatione occubuit filius Cræsi uulneratus ab Adrasto, et hic Calydonius, quem interfecit Meleager.

40 QUANTA PORTIO. Quanta paruula pars. CARPOPHORI. Hoc nomen a' fructu ferendo declinatum est. græci. eni κάρπov fructu, πίπει ferre dicunt.

Summa tuae Meleagre fuit que gloria famae,
Quantula Carpophori portio fuscus aper.
Ille et praecipiti uenabula condidit uirgo,
Pinnis in Arctoi qui fuit are poli.
De Carpophoro.
Stravit et ignota spectandum mole leonem
Horridas potuit, qui deussit manus,
Et uolure longo porrexit uulnere pardum,
Pannia cu' laudis ferret, adhuc poterat.

duo Carphophori temporibus Domitiani leguntur fuisse, alter mango, qui senior erat. alter qui erat iunior clarus fortitudine. hic Domitiano carissimus fuit, quod uiribus eius in feris cōficiendis oblectaretur. ILLE. Carphophorus. COMDIDIT. Abscondit, magnitudinem ictus ostendit, i quo totum uenabili ferrum abscondit. PRAECIPITI. In se ruenti. QVI. Vrsus. FVIT PRIMVS. Principatū & robore, & magnitudine obtinuit. IN ARCE POLI ARCTOI. In septentrionali plaga. Septentrio enim maximos uros, ac ferocissimos mittit, uti alias plerūq; feras. ARCE. Summitate. Arx proprie munitior pars urbis est, quae quoniam in altiori parte fieri consueuit, inualuit usus, ut arcem pro monte, & pro quacūq; altitudine ponamus. Ideo autem septentrionalis plaga alta dicitur, quia super stare nobis uidetur. qui ppe & polus arcticus supra nos est, quemadmodum antarcticus, quatenus ad situm terrae spectat, infra nos esse uidetur. ideoq; impediēte terra cerni non potest. Virgilius.

Hic uertex nobis semper sublimis, at illum

Sub pedibus Styx atra tenet, manesq; profindi.

Arx ab arceo dicta est, quod prohibeat hostes accedere. Arce enim prohibere est, ne i, qui ueniunt, accedant. Virgilius.

Hostesq; a moenibus arcene transferunturq; aliquando ad incorporate. Cicero. Quae uis enim est, quae magis arceat homines ab improbitate, quā si senserint in delictis nullum esse discrimen. ab hoc arca quoq; deducitur, quod ab ea clausa arcantur fures. Eius diminutuum est arcula, & huius aliud diminutuum arcella. ab hoc arcanum, hoc est secretum, atq; absconditum, quod quae i arca sunt, caelata sint, atq; abscondita.

Virgilius. Longius euoluens fitorum arcaena monebo. Pompeius tamen arcaeni sermonis significationem tractam dicit uel ab arca, quae uisissima pars urbis erat, uel a genere sacrificij, quod ab auguribus in arca fiebat, adeo remotum a notitia uulgari, ut ne literis quidem mandaretur, sed per memoriam, successioneq; hominū celebraretur, uel ab arca, i qua quae clausa sunt, tuto custodiuntur. Item ab arca Arcaeus deus, qui tutelam gerebat arcarum. & arcaea, plaustrum undiq; tectum, & munitum, quasi arca quaedam magna uestimentis strata, quae a gri, aut senes portari cubantes solebant. praeterea ab arceo erascor, quo uerbo iuris consulti utuntur, cū inter confortes hereditas diuiditur. Vnde erascunda familiae iudicium dicitur, quasi arceade ab hereditate, quod sit in bonorum diuisione. Erctum, atumq; inter confortes in antiquis legum libris legitur, erctum ab arce, atum a citando, quasi citatum. Item ab arceo Ercaus, dicebatur Iupiter, qui intra conspectum domus cuiusq; colebatur, quem etiam Deum penetralem appellabant. quidam tamen hercaum per aspirationem scribunt, & ab herendo dictum malunt. arcesso eiusdem significationis. & arcaus, quod missis sagittis non sinat hostem accedere. a cuius similitudine arcuata uocabantur circuli, qui ex farina in sacrificijs fiebant. Item arcauli circuli, quos capitibus imponebant ad sustinenda commodius uasa, quae ad sacra publica capitibus portabantur. Item ab arceo arcula dicebatur uis, quae in sacrificijs aliquid fieri uetabat. praeter haec cōposita ab eo sunt arceco, quod est arce. a quo arcer. & arceres, de quibus superius diximus. & aberceo, prohibeo. Pla. Atq; eam abhercet domo. & porceo, prohibeo, quasi porro arceo, tractum a magistratibus, quorum potestas erat, uel cogere aliquid, uel prohibere. Item exerceo, quasi extra arceo. premo-fa tigo. Nam exercere proprie fatigare est. Terentius. I sane ego te exercebo hodie, ut dignus es, silicernium. ponitur etiam pro agitare. commouere. Cicero. Exerenda etiam est facultas, &

10

20

30

40

50

60

70

80

90

100

110

120

130

140

150

160

170

180

190

200

210

220

230

240

250

altitudo animi. & pro insequi. Virgilius. Tum uos o Tyrū sūpsem, & genus omne futurum, exerceat odijs. Et pro labore, colere. Idem, Exerceatq; frequens tellurem, atq; imperat aruis. ab exerceo fit frequentatiuum exerceo. a quo exercitum, & exercitatio, & exercitus, hoc est multitudo militum, quod exercendo fit melior. Vlpianus. Exeratum dicimus nō unam cohortem, neq; unam alam, sed numeros multos militum. Nam exercitū diximus praesse eum, qui legiones cum suis auxilijs ab imperatore commissas administrat. Cum uero exercitus secundae declinationis est, significat satietatem. & exercitatum. Veteres exercitatem exerciti dixerunt, pro exercitacionem exercitati. & exercitorem, ac exercitissimum pro exercitatore, & exercitissimo. exercere uero sarcare est, & ab ex, & sarco componitur. sarco idem est, quod intergrum sarco. Vnde sarco res dicti, qui uestes sarcaunt, hoc est sicut. & sarca tecta opera publica, quae locantur. & sarca, intergre. Nam sarco sine c a sarriendo deducitur. sarrire etiam uetres purgare dicebant. Vnde sarculum instrumentum rusticum, quo terra purgatur. & sarmenta, uirgulae uinum si peruacuae abscissa. & sarca uinea putata, & pura sarca. Plautus. Sator sarcoq; seleturum, & messor optime. ocatrem dicere debebas prius. Nam semper ocatant priusquam sarriūt rustici. Sarco etiam aliquādo pro eo accipitur, quod est damnum saluo. Pacuius. Tu dā nō nostri causa fuisse. Tu nobis sarato, ut debes. ab hoc fit sarana, quae proprie est utensilium, & eorum, quae ad cultum pertinent, ueluti sarca, quem quis in itinere faciendum portare possit. hinc milites, cum castra mouere uolunt, sarculas colligere dicuntur, & qui in aliam domum migrant, sarcanas suas componere. per metaphoram tamen sarcanam pro inuisione re ponimus. Aurelius. Et hāc corporis sarcanam aliquando deponerem. hinc sarcanator, cuius foeminiuum est sarcanatrix. significatq; proprie eum, qui plurimum uestium sumit. Aliquando etiā pro futuro accipitur. Lucius. Sarcanatorem esse summum. suere centonem optime. Item a sarco compositum resarcio, quod est instaurare, interpolare, & quasi nouam formam idu co. hoc enim proprie interpolare est, immutare scilicet, & nouam formam fingere, dictumq; interpolo, quasi interpolio, & ab arte fillonia tractum, qui poliendo uetera quaeq; in nouam speciem mutant. Cicero. Aliquid demendo mutando interpolando. Plautus. Illic me homo interpolabit, meumq; os finget denuo. interpolando inquit Cicero hoc est renouando. & Plautus. Interpolabit, hoc est renouabit. Plinius. At Heracle Alexandriae, ubi thura interpolantur inquit, hoc est purgantur, cernuntur, quasi reuocantur. Vlpianus. Vbiq; arant adiles, ne emptores a uenditoribus arcanu eniantur. praesumptiu est enim ea mancipia, quae rudia sunt, & simpliciora esse, & ad ministeria aptiora, & doctiora. trita autem mancipia, & ueterana difficile est reformare, & ad suos mores formare. quia igitur uenaliu arij sciunt facile decurri ad nouorum emptionem. idcirco interpolant ueteratores, pro nouitij uendant, interpolant inquit, hoc est ornant. fingunt. renouant. ut nouitij esse uideantur. ab hoc interpolo dicitur noua inuenta, & (ut ita dicam) renouatioes artium, & aliarum rerum. Plinius. Mutatur ars quondie, quoties interpolis, & ingeniorum Graeciae flatu impellimur. & interpolatorem uocamus, qui antiquas uestes resarcit, ac renouat, ut eas facilius uendat. cuius foeminiuum est interpolatrix. Pomponius interpolatricē accersire oportet, quae huic uestē adducat. SPECTANDVM. Dignum spectacione. MOLEIGNOTA. Magnitudine non prius uisa, ideo incongnita. DECVISSE HERCVLEAS MANVS. Conuenisse manibus Herculeis, quae Nemeum Leonem, ut superius diximus,

10

20

30

40

50

60

70

80

90

100

110

120

130

140

150

160

170

180

190

200

210

220

230

240

250

260

270

280

290

300

310

320

330

340

350

360

370

380

390

400

410

420

430

440

450

460

470

480

490

500

510

520

530

540

550

560

570

580

590

600

610

620

630

640

650

660

670

680

690

700

710

720

730

740

750